

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Postboks 2600. 7734 Steinkjer
Sentralbord: 74 16 80 00

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer: 2010.051.I.FMNT

Kontrolldato: 04.11.2010

Informasjon om virksomheten

Navn: Tiendeholmen renseanlegg Namsos	Bedriftsnummer: Foretaksnr. : 974 777 614
Adresse: Carl Gulbransonsgt. 23 7809 Namsos	Besøksadresse:
Telefon: 74 83 35 00	E-post: postmottak@namsos.kommune.no
Kommune/kommunenr.: Namsos/1703	Bransjenr. (NACE-kode): 84.110
Kontrollert tidligere: 2008	

Tilstede under inspeksjonen

Fra virksomheten: Nils H. Brørs, Kristian Foss, Terje Fagernes, Geir Olsen, Thomas Haugum	Fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag: Morten Johnsrud Fra Arbeidstilsynet: Anne Kjelbergnes
--	---

Følgende hovedtema ble kontrollert ved bedriften

- Internkontroll - avviksbehandling og risikovurdering
- Klimaendringer og klimatilpasning
- Overløp
- Avløpsledninger
- Renseanlegget - drift og styring
- Overholdelse av utslippstillatelsen

Resultater av kontrollen

- Kontrollen avdekket 6 avvik i forhold til regelverket.
- Det er gitt 1 anmerkning.

Oppfølging etter kontrollen

- Virksomheten plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen ber om en skriftlig bekreftelse på at forholdene er rettet inkludert en beskrivelse av tiltakene innen 20.03.2011.

Dato: 15.11.2010.

Morten Johnsrud
Overingeniør

Definisjoner

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen
(for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner).

Anmerkning: Et forhold som miljømyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Offentlighet i forvaltningen

Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten, jf offentleglova.

Informasjon om regelverk og hjelpemidler

Forurensningsloven = Lov om forurensninger og om avfall

Avfallsforskriften = Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

Internkontrollforskriften = Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter

Forurensningsforskriften = Forskrift om begrenning av forurensning

Ytterligere informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no

Dokumentunderlag

Fylkesmannen er myndighet etter forurensningsloven mht avløpsanlegg i større tettbebyggelse som har et samlet utslipp over 2000 pe til elvemunning og ferskvann eller over 10.000 pe til sjø.

Dokumentunderlag for tilsynet var:

Utslippstillatelse for Tiendeholmen renseanlegg – Namsos og Spillum tettsted, dat. 17.01.2007.

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften),

Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven),

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kap 11 og 14.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik som resultat av Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1 Avviksbehandling for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 7. (Avdekke og rette opp avvik)

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

1A) Det er ikke etablert et skriftlig avviksbehandlingssystem for ytre miljø og for avløpsanlegget.

1B) Avviksbehandlingssystemet inkluderer ikke alle deler av avløpsanlegget

1C) Avviksprosedyren benyttes ikke eller etterleves ikke i praksis.

1D) Annet delavvik

Kommentar:

Kommunen bruker ikke avvikssystemet aktivt og systematisk. Ledelsen bør benytte systemet til aktiv og kontinuerlig forbedring. Kommunen har investert i et nytt dataprogram, men ikke tatt det i bruk. Inntil dette blir gjort, bør en bruke et enkelt skriftlig avviksmeldingssystem med lav brukerterskel.

Avvik 2 Risikovurdering for avløpsanlegget er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra Internkontrollforskriften § 5 punkt 6.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

2A) Det er ikke utarbeidet en skriftlig miljørisikovurdering for avløpsanlegget.

2B) Risikovurderingen er mangelfull/utilstrekkelig behandlet for noen områder. (f.eks. avløpsnett, overløp, renseanlegg)

2C) Det er ikke etablert rutiner for risikohåndtering av forhold med uakseptabel høy risiko.

2D) Klimatilpasning er ikke behandlet i og inngår ikke i risikovurderingen.

2E) Annet delavvik

Kommentar:

Kommunens ROS-analyse skal også omfatte kritiske punkter i hovedrenseanleggene. Analysen må også omfatte sentrale overløp på ledningsnett, i tillegg til overløp på pumpestasjonene.

Avvik 3 Anleggseier har ikke gjort tilstrekkelige forberedelser for å tilpasse avløpsanlegget til framtidige klimaendringer.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10 Utforming og drift av renseanlegg. Forskrift om internkontroll § 5 punkt 7 Avdekke og rette opp avvik.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

3A) Kommunen har ikke undersøkt hvordan regionen vil bli påvirket mht. framtidige klimaendringer.

3B) Det er ikke foretatt vurderinger eller beregninger av hvilke konsekvenser og virkninger forventede framtidige nedbørsmengder vil ha på avløpsnett. (Nedbørsprognoser er ikke omsatt til virkninger på avløpsnett ved modellberegninger eller ved andre vurderinger).

3C) Det er ikke gjennomført tiltak eller vedtatt planer for å hindre at overvann kommer inn på avløpsnett.

3D) Det er ikke gjennomført tiltak eller gjort vedtak om konkrete tiltak på nett for å håndtere framtidige vannmengder.

3E) Annet delavvik

Kommentar:

Kommunen har hentet inn data fra NVE når det gjelder framtidige klimaendringer og flomfare.

Det var ukjent for bydrift om kommunen har gjennomført eller har reguleringsplaner for å hindre at overvann kommer inn i avløpsnett, dvs. redusere omfanget av fast dekke for å øke infiltreringen av regnvann.

Kommunen har ikke vurdert hvordan framtidige økte nedbørsmengder vil påvirke ledningsnett eller vurdert tiltak på hvordan en kan forebygge konsekvensene av økt nedbør f.eks økning av rørdimensjoner (føre var-prinsippet).

Kommunen har gjennomført separering av store deler av ledningsnett i sentrum.

Avvik 4 Overløp av urensset kloakkvann blir ikke tallfestet.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

4A) Vesentlige overløp mangler utstyr som enten registrerer vannmengde eller tidsvarighet for overløp av urensset vann.

4B) Forurensingsutslipp av urensset vann via alle overløp blir ikke tallfestet enten ved utslippsmålinger, modellering eller annen beregning.

4C) Kommunen har ikke oversikt over alle overløp på ledningsnett.

4D) Annet delavvik

Kommentar:

Ingen merknader.

Avvik 5 Avløpsledninger vedlikeholdes og fornyes ikke i tilstrekkelig omfang.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-5 Avløpsnett.
Forskrift om internkontroll § 5 punkt 4 fastsette mål for ytre miljø og punkt 7 avdekke og rette opp avvik.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

5A) De viktigste problemområder på nettet er ikke identifisert i en skriftlig dokumentasjon.

5B) Kommunen har ikke satt egne mål for funksjonskrav til avløpsnettet.

5C) Det foreligger ikke en saneringsplan for ledningsnett som er oppdatert etter 2005.

5D) Det er ikke satt måltall for årlig fornyingstakt eller investeringsnivå for ledningsnettet.

5E) Vedtatt fornyingstakt eller investeringsnivå i saneringsplanen gjennomføres ikke som forutsatt.

5F) Det langsiktige saneringsbehov for avløpsnett er ikke ivaretatt med den fornyingstakt som kommunen praktiserer.

5G) Annet delavvik

Kommentar:

Kommunen har mål for avløpssektoren, men mål for funksjonskrav til ledningsnettet bør bli mer konkrete og målbare. Dette kan være måltall for maks inn-og utlekking, måltall for tilføringsgrad, måltall for overløpshendelser: maks antall timer/overløpsmengder m.m.

Avvik 6 Driftsforhold i renseanlegg er ikke tilfredsstillende dokumentert.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-10.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

6A) Opplegg for opplæring av driftsoperatører er ikke utarbeidet/er ikke gjennomført.

6B) De styrende driftsparameterne i renseprosessene er ikke skriftlig dokumentert.

6C) Overvåkings- og alarmsystemer er utilstrekkelige til å sikre kontinuerlig god drift.

6D) Vaktordning for renseanlegget er utilstrekkelig eller fungerer i praksis ikke godt nok.

6E) Kalibrering/kontroll av viktig utstyr blir ikke dokumentert.
(Kalibrering pH-elektroder, utstyr for dosering av fellingskjemikalier, syre/lut og polymer)

6F) Annet delavvik

Kommentar:

Styrende parametere bør være definert for alle rensetrinn i en tilgjengelig driftsinstruks eller rutine. Her bør optimal/anbefalt driftsverdi angis for hver parameter.

Kommunen må kunne dokumentere rutine og journal for kalibrering/kontroll av viktig utstyr.

Avvik 7 Kommunen har ikke rutiner for å vurdere grunnlaget for fastsettelse av rensekrav med henblikk på utløsning av nye krav til sine avløpsanlegg.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 11-3, § 14-1, § 14-6,7,8 og § 14-17.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

7A) Kommunen har ikke foretatt en vurdering av om forbudet mot oppdeling av tettbebyggelser kan utløse nye rensekrav for relevante områder.

7B) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at en konkret tettbebyggelse (etter forbudet trådte i kraft) har en p.e.-belastning som utløser rensekrav etter kapittel 14.

7C) Aktuelle eksisterende anlegg med fosforrensing har ikke vært vurdert med hensyn til kriterier for vesentlig endring som kan utløse krav til sekundærrensing.

7D) Kommunen har ikke meldt fra til Fylkesmannen om at et konkret avløpsanlegg har en faktisk, dokumentert vesentlig endring og som utløser krav til sekundærrensing.

7E) Annet delavvik

Kommentar: Ingen merknader.

Avvik 8 Kontroll med og/eller oppfyllding av rensekrav for utslipp til vann overholdes ikke.

Avvik fra Forurensingsforskriften § 14-13, § 14-12, § 14-11, § 14-2.

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

8A) Behandling og sammenstilling av primærdata (vannmengder, analyseresultater) til utslippstall som innrapporteres til KOSTRA er ikke tilstrekkelig kvalitetssikret

8B) Overløp ved renseanlegget blir ikke tatt med i beregningen av rensegrad og utslippsmengder fra avløpsanlegget. (§14-11)

8C) Utslippsdata blir ikke løpende vurdert opp mot tillatelsens rensekrav.

8D) Rensekravene i tillatelsen ble overskredet i året 2009.

8E) Annet delavvik

Kommentar:

Overløp ved renseanlegget skal være med i beregning av rensegrad og utslippsmengder.

Vurdering av analyseresultatene bør være et fast punkt i alle driftsmøter.

Renseanleggene skal overholde enten kravene til rensegrad eller konsentrasjonskravene av SS og BOF₅. Bare en av disse må overholdes iht. forskriften.

Analysene for Tiendeholmen renseanlegg i 2009 viser store avvik i forhold til krav i utslippstillatelsen, spesielt rensegrad på SS. Anlegget har også store problemer med å overholde konsentrasjonskravet på utslipp av SS og BOF₅. Det ble heller ikke tatt nok antall prøver.

Analysene for Gullholmstrand renseanlegg i 2009 viser også avvik i forhold til krav i utslippstillatelsen, spesielt rensegrad på SS. Anlegget har også store problemer med å overholde konsentrasjonskravet på utslipp av SS og BOF₅.

For Spillum renseanlegg ble krav til rensegrad overholdt, mens konsentrasjonskravene ikke ble overholdt.

Anmerkninger

Anmerkning 1:

Saneringsplanen, som er fra 2003 er fulgt fram til i dag. En saneringsplan bør rulleres min. hvert 4 år, på lik linje med andre kommunedelplaner.

Andre forhold:

- a) Når det gjelder montering av utstyr for å redusere forsøpling og forurensning fra overløp, så er dette et avvik etter forrige kontrollaksjon i 2008, som ennå ikke er lukket. Fristen er 30.06.2011.

- b) Når det gjelder registrering av vannmengde eller tidsvarighet for overløp av urensset vann, så er dette også et avvik etter forrige kontrollaksjon i 2008, som ikke er lukket. Fristen er 31.12.2010.